

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvgensis Ecclesiæ, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniæ Agrippinæ, 1657

Decreta Pro reformatione Regularium, tam Monachorum, quàm
Mendicantium cujusque Ordinis & Instituti. Clemens Papa VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

tio, ut præsentes Ordinationes, in valvis Basiliacarum S. Ioannis Laterani, & Principis Apostolorum de Urbe, ac in Acie Campi Flora, ut moris est, affixa, omnes, ad quos pertinet, ita arcent, & afficiant, ac si unicuique personaliter intimatae fuissent; Utque earundem præsentium transiunctis, etiam impressis, manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ, in dignitate Ecclesiastica constitutæ, munitis, eadem prorsus fides adhibe-

tur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ, die 21 Junii, 1625.

Cosmus Cardinalis de Torres.

Loco + signilli.

Prosper Fagnanus Sacr. Congy. Secr.

Anno D. N. Jesu Christi, millesimo, sexcentesimo, vigesimo quinto, Indictione octava, Pontificatus autem in Christo Patris, & D. N. D. Urbani, Divina providentia P. P. Octavi, anno ejus tertio, die vero vigesima secunda mensis Septembris, supra scripta Decreta affixa, & publicata fuerunt, ad valvas Basiliacarum S. Ioannis Lateranensis, & Principis Apostolorum de Urbe, ac in Acie Campi Flora, ut moris est, per nos Camillum Fundatum, & Fabium Emilianum, Sanctissimi D. N. P. P. Curs.

Brandimartes Latinus Prelibati Sanctissimi D. N. P. P. ac S. Rom. & Universalis Inquisitionis Cursor pro Mag. D. D. Curs.

L.

D E C R E T A

Pro reformatione Regularium, tam Monachorum, quam Mendicantium cujusque Ordinis & Instituti.

CLEMENS PAPA VIII.

1. **N**Illus omnino prætextu cuiuscumque privilegii, vel superioritatis, etiam Generalatus, à Servitio Chori censeatur immanis, nisi pro tempore, quo quis in proprii offici munere actu fuerit occupatus. Cum Lectoribus autem, & Prædicatoribus, superiores iis tantum diebus, quibus eos legere aut prædicare contigerit, dispensare possint: Idem quoque præstare valcant cum ægrotis, & studiorum causa legitime impeditis. In eos vero, qui negligentes, aut inobedientes fuerint, salutari penitentia Superiorum animadverterat ad præscriptum Regularium, & Constitutionum, alimenti etiam, si opus fuerit, subtractione.

2. Lectio Sacrae Scripturae, vel Casuum conscientiae bis in hebdomada, præscriptis diebus in singulis Monasteriis, & conventibus habeatur, ad quam fratres omnes converniant, eaque absoluta, mutua collatione circa explicatam doctrinam, sese utiliter exerceant.

3. Quod Trid. Concil. Decreta de pauperatis voto custodiendo fidelius observentur, Præcipitur, ut nullus ex fratribus, etiam si Superior sit, bona immobilia, vel mobilia, aut pecuniam, proventus, censu, eleemosynas, sive ex concionibus sive ex lectionibus, aut pro Missis, tam in propria Ecclesia, quam ubicumque celebrandis, aliove iporum justo labore, & causa, & quocumque nomine acquisita, etiam si subidia consanguineorum, aut piorum largitiones, legata, aut donationes fuerint, tanquam propria, aut etiam nomine Conventus possidere possit: sed ea omnia statim Superiori tradantur, & Conventui incorporateur, atque cum cæteris illius bonis, redditibus, pecuniis, ac proventibus confundantur, quo communis inde vetus, & veltitus omnibus suppeditari possit.

4. Neque Superioribus, quicunque illi sint, ullo pacto liceat eisdem fratribus, aut eorum alicui bona stabilia, etiam ad usum fructum, vel usum, administrationem, aut com-

commendam, etiam depositi, aut custodiae nomine concedere.

5. Eorum verò, quae ad necessitatem concessa erunt, nullus quicquam possideat, ut proprium, neque ut proprio utatur.

6. Qui in præmissorum aliquo deliquerit, poenas, nedum à Conc. Trid. præscriptas, sed alias quoque multo graviores, superiorum arbitrio imponendas, incurrat.

7. Nulla quorūcumque Superiorum dispensatio, nulla licentia, quantum ad bona immobilia, vel mobilia fratres excusare possit, quod minus culpæ & pœnæ ab ejusdem Concilii Decretis, impositæ, & ipso factō incurrandæ obnoxii sint, etiam si superiores afflērent hujusmodi dispensationes, aut licentias concedere posse, quibus in ea re fidem minimè adhiberi volumus.

8. Fratrum vestitus & supellex cellarum ex communī pecunia comparetur, & omnino uniformis sit fratrum & quorūcumque superiorum, statuique paupertatis quam profissi sunt, convenient: ita ut nihil superflui admittatur, nihil etiam quod sit necessarium, alicui denegetur.

9. Quæcumque fratrum vester, sive lanae, sive linea, omnisque alia supellec in aliquem commodum Conventus locum deferantur, ibi que ab uno, vel duobus fratribus huic muneri deputatis diligenter custodiuntur, ut inde superioris arbitrio prout unicuique opus fuerit, subministrari oportune possint.

10. Omnes etiam Superiores, quicunque illi sint, eodem pane, eodem vino, eodemque oblatione, sive eadem (ut ajunt) pitantia in communi mensa prima, vel secunda, nisi infirmitatis causa impediti fuerint, vescantur, neque singulare aliiquid, quo privatum quisque in cibum utatur, ullo modo afferri possit, si quis in ea re peccaverit, nihil ea die alimenti percipiat, nisi panem & aquam.

11. Superiores omnes, etiam Generalis, qui redditus aut præstations peculiares ratione officiorum habent, eorum accepta, & expensa in libro distincto fideliter, & diligenter adnotari current, neque in alios usus, quam ratione officii sui necessarios quicquam expendant. Cum verò contigerit ipsos in aliquo Conventu commorari, eam pecunia quantitatē in commune conferant, ex qua sibi, & iis, qui secum erunt, victus, ad præscriptum Regulae & Constitutionum suppeditetur.

12. Nullus ex Superioribus locorum, administrationem bonorum, aut aliarum rerum dispensationemque pecuniarum, & reddituum sui Conventus, etiam nomine Conventus, per se ipsum habere sive exercere possit, sed universum id onus tribus fratribus ejusdem Conventus à Generali ita demandetur, & unus rerum & bonorum reddituumque colligendorum, ac exigendorum curam habeat; alter

tanquam Depositarius, pecunias ac cætera ab illo collecta, & exacta, fideliter asservet; alius de pecuniis & rebus à Depositario acceptis, Priori & fratribus ac Conventui univerlo de necessariis, mandante tamen ipso Priore, non secundum proprium affectum, sed juxta charitatis regulam, veluti bonus dispensator, provideat, officiorum hujusmodi confusione penitus interdicta.

13. Cæterum hi tres tam impensi quam accepti singulis mēnsibus Superiori locali adhibitis etiam duobus, vel tribus fratribus ejusdem Conventus probatoriis, rerumque usū peritis, rationem reddant. Deinde ipsēmet rursus præsentibus Priore & peritis prædictis, Generali cum advenerit; denique ipse Generalis, in quolibet proximo Capitulo Generali saltem coram tribus Iudicibus, & ab ipso Capitulo ad hoc constitutis, illorum omnium, universamque sue administrationis tam publicæ quam privatæ rationem reddere tenetur, cuius etiam exemplum authenticum ex actis Capituli describatur, adhuc, ut ad omne mandatum Nostrum vel Sedis Apostolicæ, Romam transmitti possit.

14. In unoquoque Conventu fratrum, is tantum deinceps constituantur, & in posterum retineantur numerus, qui ex redditibus illius propriis, vel ex communib[us] consuetis, vel etiam singulorum eleemosynis, aliisve quibuscumque obventionibus in commune (ut præfertur,) conferendis, commode possit sustentari: redditus verò & supradicta omnia, in communi loco ac tuto, diligenter asserventur.

15. Superioribus autem, ne Concilii Tridentini, aut haec Nostra Decreta declarare, interpretari aut relaxare ullo modo possit, omnino interdicimus & prohibemus, decernentes irritum, &c. si quis autem contrā præsumperit attentare, is ed ipso omni gradu, officioque privatus, & ad ea perpetuo inhabilis existat.

16. Nullus, nisi actu legat, vel prædictet, aliquo sui gradus privilegio gaudeat.

17. Si alicui ex necessaria causa, Generalis judicio probanda, socius ex eodem ordine, qui illi minister concedendus erit, is nisi virgatum quintum agat annum, & qui communi servitio sit deputatus, non concedatur, si comodè fieri potest, sit laicus conversus.

18. Ut omnis scandalorum & vagationis occasio tollatur, Conventus clausura perpetua, ac diligenter servetur, ac propterea à Superiori janitor constituatur, qui diligentia ac morum integritate maximè commendetur: is januæ custodiendæ semper assistat, eamque nemini fratrum aperiat, nisi socium, & exempli licentiam obtinuerit.

19. Nullus à Conventu egredi audeat, nisi ex causa, & cum socio, licentiaque singulis vicibus impetrata, ac benedictione accepta a vij E e 4 Sup-

Superiore , qui non aliter eam concedat nisi causa probata , solumque exituro adjungat, non petentis rogatu sed arbitrio suo , neque eundem saepius. Licentiae vero generales ex-eundi , nulli omnino concedantur.

20. Contravenientes autem pena gravi, etiam carceris , ad Superioris arbitrium ple-ctantur; eadem etiam Janitor subeat, si sciens excundi facultatem fecerit.

21. Cum autem quis in Conventum rever-titur, Superiorum iterum adibit, benedictio-nem recepturus, qui a Socio itineris rationem, & quid rei actum sit , diligenter perquirat.

22. Nullos fratres Romanam venire Su-periores permittant , nisi prius a Generali, vel pro-tectori dumtaxat licentiam in scriptis im-petraverint.

23. Si quis autem sine hujusmodi facultate Romam venire præsumperit , voce activa & passiva biennio privatus exsilit , subiturus etiam alias arbitratu superiorum infligendas penas. Quæ item omnia adversus eos , qui supradictos admiserint & receperint, sine ulla exceptione locum habeant.

24. Habeat Superior clavem ita fabresa-ctam, ut cum sibi videbitur cellas omnes refe-reare possit , & propterea nullus cellam , etiam noctu , ita claudat , quin semper a Superiori possit aperiri.

25. In medio Dormitorii totam noctem lampas colluceat.

26. Nullus etiam Superior, cellas , sive in claustro , sive aliis separatas a communi dor-mitorio habeat , sed unusquisque unica cella, eadem cum ceteris aliorum fratrum conjuncta, nudis omnino parietibus, ac lecto , & men-sa humilibus, uniformique supellectili (ut præ-fertur) quemadmodum Religiosos decet, con-tentus sit ; possit tamen Generalis alicui ex Superioribus Conventuum, si eorum muneris, & officii necessitatem id exigere cognoverit, alteram etiam cellam concedere.

27. Cellæ , sive aediculae, quæ extra dormi-torium separatis sunt, ad officinas, aut aliás ad communem usum & commoditatem Con-ventus redigantur.

28. Sigillatum suo quisque lecto cubet , neque ullibi duo eodem lecto dormire pos-sint ; qui omnes ad certam formam redigendi erunt.

29. In privatis cellis nulli camini permit-tantur: sed omnes obstruantur statim , cardini-bus etiam a parietibus convulsis , ut res illa non ad tempus facta , sed perpetuo duratura videatur , cellis tamen Generalis , aut alterius Superioris, ac Prædicatoris exceptis.

30. Conventus fenestræ omnes , quæ in vias publicas , aut in vicinas laicorum ædes prospiciunt, muro ita obstruantur, ut omnino is prospexit impediatur.

31. Valetudinarium in singulis Conventi-

bus certo , ac salubriori loco constituantur, quod pro loci situ ac fratrum numero , quoad fieri poterit commodissimum esse possit , in quo fratres omnes , cum ægrotabunt , curen-tur, nec inde nisi recuperata sanitate abire per-mittantur. Qui vero infirmorum curæ præ-positi sunt, omni sedulitate , ac charitate ope-ram suam præstabant , ac curabant , ne quid ægrotis omnino desit , quod ad sanitatem re-cuperandam pertineat.

32. Ineatur ratio , qua sublatis licentiis, ac facultatibus haec tenus quibuscumque conce-sis , degentes extra Conventus claustra , ad ea quamprimum revocentur, nec de cætero, nisi ex gravissima causa a Sede Apostolica proban-da, hujusmodi facultates concedi possint.

33. Nulli imposterum ad habitum aut pro-fessionem admittantur , nisi in Conventibus per Sedem Apostolicam in qualibet Provincia deputandis.

34. Curent Superiores , ut Constitutio in-terdicens largitiones munerum , & præscri-bens hospitalitatis formam ab omnibus in qualibet Conventu inviolabiliter obseretur.

35. Ut omnis officiorum ambitus occasio-præcludatur, caveant omnes a directa, vel in-directa vocum , seu suffragiorum procuratio-ne, tam pro seipso quam pro aliis, tum in Ca-pitulis locorum, tum in ceteris prælestim Ge-neralibus Capitulis, aut Congregationibus, seu alibi. Quicumque fecerint , præter alias penas, & censuras haec tenus contra hujusmodi ambientes inflictas , quas in suo robo permanere volumus , in penam privationis offi-ciorum, quæ obtinent, eo ipso incident , & ad futura quæcumque pariter inhabiles habeantur, super quo cum eis dispensari a nemine possit, nisi a Nobis, vel Successoribus Nostris, & pro qualitate culparum gravius etiam ple-ctantur. Porro supradictas omnes penas ad complices, ac simpliciter scientes, & non reve-lantes extendimus.

36. In superiorum & officialium omnium electionibus, forma præscripta a Sacro Conc. Trid. & Ordinis constitutionibus inviolabi-liter servetur , jurentque Electores, secundum veritatem cuiuscumque conscientiæ, probiores ac magis idoneos se electuros, ac propterea priu-quam ad electionem deveniatur , in primis & ante omnia prælegantur constitutiones de qualitate, & requisitis eligendorum. Ad offi-cia , gradus & Prælaturas , illi præcipue eli-gantur , qui possint & consueverint regulas Ordinis , & Constitutiones observare , præ-fertim quæ pertinent ad servitium Chori , ac vestitum & victimum communem.

37. Eligantur in Capitulo Generali , vel Provinciali , aliquot graves & periti, ex fra-tribus cujuslibet Provinciæ , saltem tres , qui admittendos ad prædicationem verbi D E I , vel ad audiendos confessiones, etiam ipsorum fratrum,

fratrum, ac Lectores publicos diligenter simul examinent priusquam probentur, & ad hujusmodi ministeria admittantur. Horum etiam curæ sit examinare, & probare, tam quoad doctrinam, quam quoad mores promovendos ad quoscumque Ordines, in quo servetur Decretum Congregationis Interpretum Sacri Concilii Tridentini, hac de causa nuper editum, & promulgatum.

38. Illud porro superiores omnes in Domino admonemus, ut memores sint rationis, quam in novissimo die reddituri sunt pro grege sibi commisso, ac præterea omni studio invigilent, ut quæ in eorumdem Ordinum Regulis, & Constitutionibus de oratione mentali, silentio, Iejunis, Capitulo culparum, aliisque spiritualibus exercitiis prudenter, ac pie lancita sunt, ea omnia, & singula ad unguem observentur, intelligentque super his veluti fundamentis omnium Religionum edificia confervanda, & amplianda esse, quæ ut faciliorem exitum fortiantur, & fructus uberiores in animis Fratrum producant, valde opportunum erit. Si in quolibet Conventu, singulis hebdomadis habeatur sermo de religiosa disciplina regularique observantia.

39. Quo verò omnia ordinatè peraganter, appendatur tabella in loco conspicuo uniuscujusque Conventus, in qua distinctè adnotetur, quid singulis horis cuiusque diei, quilibet frater præstare debeat, ut certo quoque signo præmonitus, majore animi præparatione suo muneri satisfacere possit. Quæ Ordinis Constitutiones, his Decretis non adverfantur, inviolatè custodiendæ erunt.

Decretum illud, quo fratres Romam petere cum Generali, & protectoris licentia duntaxat permisum est, Sanctitas Sua extendit ad Provincialem: ita ut Provincialis ipse ex causa communis totius Provinciarum duntaxat facultatem hujusmodi facere valeat, declaravitque pecuniam privationis vocis activæ, & passivæ contrafacentibus inflictam Sanctitati Sua reservatam esse, interdicta omnino eorum Superioribus singulis, etiam Generali ac Protectori facultate, illam moderandi, ac relaxandi. Datum Romæ, die 20 Martii 1601.

M.

Decretum fel. rec. Clement. Papæ Octavi, super casuum reservatione ab omnibus Regularium Superioribus observandum.

Sanctissimus Dominus noster, qui jam pridem accurate perpendit, ac reipla comperit, quod reservatio facultatis absolvendi Religiosos penitentes à peccatis quibusdam gravioribus, nisi superiores admodum pru-

denter, ac moderate illa utantur, nonnullos infirmiores, qui interdum Superiori suo conscientiæ maculas detegere formidant, adducere posset in æternæ damnationis periculum, & spiritualis remedii desperationem: idèo, ut huic malo Sanctitas Sua opportune prospiceret,

40. Quibus horum Decretorum capitibus certa poena præscripta non est, arbitrio Generalis vel alterius immediati Superioris, infligatur. Ut autem hæc Decreta, (donec alia quæ pleniorē reformationem facient, edantur) ab omnibus observari possint, districte præcipimus Generalibus, ac omnibus aliis quibuscumque Superioribus, ad quos hoc spectat, ut curent, ac efficiant ea omnia inter alias eorumdem Ordinum Constitutiones perpetuò valituras redigi, interdicta omnino eorum singulis facultate illas declarandi, & adversus eas unquam dispensandi. Alioquin sciant se in pecuniam Generalatus & Officiorum privationis, ac inhabilitatis perpetuæ, ad alia quoque munera ipso facta, & sine ulla exceptione respective incidisse.

41. Ne verò prætextu dilatae publicationis eorum observatio, quoquomodo differri possit, aut impediri, volumus, ut post illorum publicationem in Conventu, vel Monasterio cujuslibet Ordinis de Urbe factam, Generalem, aliosque Ordinum Superiorum, cæterosque quoscumque fratres præsentes, statim: reliquos verò absentes citra montes, unius mensis ultra montes, trium mensium spatio ita arcent, ac si eorum singulis personaliter intimata fuissent.

Insuper mandamus, quod Generales in singulis Conventibus, citra montes, unius mensis, ultra verò montes, trium mensium cursu Decreta supradicta publicari faciant, sub pecunia privationis Generalatus, aliisque arbitrio nostro imponendis. Dat. Romæ apud S. Petrum, die 25 mensis Junii 1599.